

ін'єкційний розчин енроксилу в дозі 1 мл на 20 кг маси тіла 2-3 рази з інтервалом 24 години. Як відхаркувальний засіб використовували 10 г натрію гідрокарбонату 1 раз на добу п'ять днів підряд. В якості заміної терапії одноразово підшкірно вводили по 5 мл тривіту. Телятам другої групи застосовували комплексну – етіопатогенетичну терапію, а саме, 10 %-ний розчин лінкоміцину по 0,5-1,0 мл на 1 кг маси тіла. Як відхаркувальний засіб використовували 10г натрію гідрокарбонату 1 раз на добу п'ять днів підряд. В якості заміної терапії одноразово підшкірно вводили по 5 мл тривіту.

Тривалість курсу лікування антимікробними засобами у тварин обох груп була різною. Критерієм тривалості застосування енроксилу були: клінічний огляд, температура тіла, результати аускультатції легеневого поля у телят.

При покращенні клінічного стану, відновленні апетиту, нормалізації температури тіла, відсутності патологічного дихання при аускультатції легеневого поля, введення препарату відміняли.

Позитивна динаміка показників сироватки крові у телят підтверджує результати клінічних досліджень та вказує на позитивний терапевтичний ефект комплексного лікування телят, хворих на бронхопневмонію з використанням у якості етіотропної терапії енроксилу та лінкоміцину.

З даних наших досліджень після проведеного лікування видно, що показники еритроцитів, гемоглобіну, білку знаходяться в нормі. Так, кількість еритроцитів в середньому складає $5,4 \pm 0,33 \text{Т/л}$ при нормі $5-7,5 \text{Т/л}$, є тварини в яких цей показник досягнув лише $4,9 \pm 0,4$. Кількість гемоглобіну в середньому склала $107 \pm 3,0 \text{ г/л}$ при нормі $95-125 \text{ г/л}$. Білок сироватки крові в середньому $63 \pm 2,3 \text{ г/л}$ при нормі $60-70 \text{ г/л}$, що свідчить про вміст білку в межах норми. Кількість лейкоцитів суттєво знижена і склала в середньому $12,9 \pm 0,34 \text{Г/л}$ при нормі $6-12 \text{Г/л}$. Рівень вмісту імуноглобулінів підвищився – $18,8 \pm 1,8 \text{ мг/мл}$, при нормі 20 мг/мл . При дослідженні сироватки телят першої та другої групи виявляли вірогідне зростання середнього значення показнику цинк-сульфатного тесту

Отже, для профілактики бронхопневмонії слід організувати повноцінну годівлю маточного поголів'я, дотримуватись правил комплектації технологічних груп, збалансувати годівлю молодняку і створити оптимальний мікроклімат у тваринницьких приміщеннях.

УДК636.22/ .28.09:612.1:616-002.3:611.977

Довгий С.В., студент II курсу ОС Магістр, спеціальність "Ветеринарна медицина"

Науковий керівник – Чухно В.С., кандидат вет. наук, доцент

Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ЗМІНИ МОРФОЛОГІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ КРОВІ ПРИ ГНІЙНО-НЕКРОТИЧНИХ ПРОЦЕСАХ У ДІЛЯНЦІ ПАЛЬЦЯ У КОРІВ

Одним із суттєвих резервів успішного розвитку тваринництва, збільшення виробництва м'яса і молока є попередження і боротьба із захворюванням копитець у великої рогатої худоби, які приносять господарствам значні економічні збитки. В багатьох спеціалізованих господарствах по виробництву молока захворювання копитець є одною з найбільш поширеніших патологій. Тільки

виникнення деформації у корів зменшує надій молока на 10-14 %, а захворювання копитець – до 70-80 %.

Поряд з цим захворювання копитець у корів є частою причиною передчасного вибракування або вимушеного забою, скорочують терміни їх господарського використання.

Метою нашої роботи було дослідження етіопатогенезу гнійно-некротичних уражень в ділянці пальця великої рогатої худоби.

Дослідження проводили в умовах ТОВ “Дензелівське”, с. Іванків, Черкаської області. Для дослідження морфологічних змін периферійної крові при гнійно-некротичних хворобах копитець було сформовано 4 групи тварин (по 10 тварин у кожній), три групи тварин хворих на гнійні пододерматити, флегмони та рани і виразки копит, контролем слугували здорові тварини.

Як свідчать результати досліджень (табл.1), у тварин з гнійними пододерматитами відмічалось зниження кількості еритроцитів у 1,2 рази проти клінічно здорових. Більше пригнічення еритропоезу спостерігалися при розвитку флегмонозних процесів у ділянці пальця. Рани, виразкові процеси шкіри міжпальцевого склепіння також призводить до незначного зниження рівня еритроцитів.

Кількість лейкоцитів різко збільшувалась при гнійних пододерматитах та при флегмонозних процесах досягаючи $14,23 \pm 0,45$ г/л.

Щодо рівня гемоглобіну, то у тварин, хворих на гнійний пододерматит цей показник був у 1,06 рази нижчим ніж у клінічно здорових. Більш значні зміни зареєструвались у корів з флегмонами вінчика та м'якуша, у яких рівень гемоглобіну був нижчим у 1,22 рази. У тварин з патологією міжпальцевого склепіння (рани, виразки) гемоглобін був на рівні $81,48 \pm 4,16$ г/л, що в 1,16 разів нижче рівня здорових корів.

Таблиця 1. Морфологічний склад крові корів, хворих на гнійно-некротичні процеси у ділянці пальця

Групи тварин	Еритроцити г/л	Лейкоцити г/л	Гемоглобін г/л
Здорові тварини (n=10)	6,3±0,26	7,49±,25	94,9±0,24
Хворі на гнійний пододерматит (n=109)	5,15±0,17	12,78±0,4	89,33±2,44
Флегмони (n=10)	4,87±0,24	14,23±0,45	78,00±,62
Рани, виразки (n=10)	5,04±0,35	6,98±0,30	81,48±4,16

Відмічаємо суттєві зміни і у складі клітин білої крові (табл. 2). Так, флегмонозні процеси, у порівнянні з показниками клінічно здорових тварин, супроводжуються зростанням питомої ваги еозинофілів, паличкоядерних нейтрофілів, незначним збільшенням базофільних клітин, а також кількості юних та сегментоядерних форм нейтрофілів. Як і при гнійних пододерматитах ми констатуємо різке зниження лімфоцитів з $62,20 \pm 0,94$ до $47,10 \pm 2,18$ %.

Менш суттєві зміни у складі клітин білої крові відмічали у корів з ранами, виразковими процесами у ділянці міжпальцевої щілини і склепіння. У крові таких тварин, порівнюючи із клінічно здоровими, також збільшувалась кількість еозинофілів, паличкоядерних форм нейтрофілів. Сегментоядерні нейтрофіли

майже не змінювались. Рівень лімфоцитів у корів з ранами і виразковими процесами був нижчим – $53,78 \pm 2,39$ проти $62,20 \pm 0,94$ % у здорових.

Таблиця 2. Лейкограма тварин, хворих на гнійно-некротичні процеси у ділянці пальця, %

Клітини	Групи тварин			
	Здорові тварини (n= 10)	Хворі		
		на гнійний пододерматит (n=5)	флегмони (n=3)	рани, виразки (n=3)
Базофіли	$0,19 \pm 0,10$	$0,48 \pm 0,18$	$0,6 \pm 0,16$	$0,22 \pm 0,15$
Еозинофіли	$1,90 \pm 0,34$	$7,33 \pm 0,50$	$6,10 \pm 0,72$	$4,56 \pm 0,77$
Нейтрофіли	Юні	$0,19 \pm 0,10$	$0,29 \pm 0,16$	$0,70 \pm 0,42$
	Паличкоядерні	$11,20 \pm 1,16$	$17,90 \pm 0,55$	$20,60 \pm 1,63$
	Сегментоядерні	$21,30 \pm 0,77$	$24,81 \pm 1,19$	$22,00 \pm 2,45$
Лімфоцити	$61,20 \pm 0,94$	$46,05 \pm 1,87$	$47,10 \pm 2,18$	$53,78 \pm 2,39$
Моноцити	$3,00 \pm 0,18$	$3,14 \pm 0,28$	$2,90 \pm 0,64$	$3,33 \pm 0,33$

Отже, дослідження морфологічного складу крові показали, що при гнійно-некротичних процесах у ділянці копитець в організмі високопродуктивних корів відбувається деяке пригнічення еритропоетичної функції, зниження рівня гемоглобіну та підвищення гранулоцитарної ланки імунітету.

УДК 619:616-006:616.99

Дорош П.О., студент II курсу ОС Магістр, спеціальність “Ветеринарна медицина”

Науковий керівник – Степанов О.Д., кандидат ветеринарних наук, доцент
Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

КЛАСИФІКАЦІЯ ПАПІЛОМАВІРУСІВ ТА ВИДИ ПАПІЛОМ

У папіломи є рід А та В сімейства Papillomaviridae. Ці роди відрізняються за розміром капсиди і геному. Роди також відрізняються за своїми біологічними властивостями. Загалом, папіломавіруси неактивні *in vitro* і продукують доброякісні пухлини шкіри та слизової оболонки у їх господарів у результаті природної інфекції. Папіломавіруси, з іншого боку, не є онкогенними в умовах природного інфікування і здатні проявляти широкий спектр властивостей у культивованих клітинах [1].

Номенклатура папілом була переглянута після виявлення кількох, мінімально споріднених вірусів. Найбільш вивченими є людські папіломавіруси (HPVs), для яких було визначено вісім типів. Запропоновані номенклатури передбачають класифікацію вірусів на типи або підтипи на основі полінуклеотидної послідовності. Для того, щоб бути розцінені як новий тип вірусу, при серологічних аналізах повинні проявитися максимум 50 % полінуклеотидної послідовності, подібної до інших класифікованих вірусів. Ці віруси містять >50 %, але <100 % послідовностей дезоксирибонуклеїнової кислоти [2].

Віруси були виявлені в папіломах у багатьох видів ссавців, у тому числі шкірних утворень опосуму, собаки і свині, пошкоджень в ротовій порожнині койоту і кролика і папілом на вимені кіз [3].